789/08

Den 18. februar 2008 blev i sag nr. 71.786:

xxxx xxxxx xxxxxxx
xxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxx x

mod

Pensionskassen for
Socialrådgivere og
Socialpædagoger
v/PKA
Tuborg Boulevard 3
2900 Hellerup

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

Forsikringstageren, der har arbejdsmarkedspension i Pensionskassen for Socialrådgivere og Socialpædagoger v/PKA, klager over tidspunktet for selskabets tilkendelse af helbredsbetingede ydelser.

Klageren, der er 55 år og socialrådgiver, har haft hørenedsættelse siden barndommen med tiltagende høremæssige gener gennem årene. Den 14/6 2003 traf O. Kommune afgørelse om, at klageren opfyldte betingelserne for tilkendelse af invaliditetsydelse for hørehæmmede. I efteråret 2003 tilbød kommunen ham et fleksjob med mere administrativt arbejde, end han tidligere havde beskæftiget sig med. Klageren blev sygemeldt den 29/9 2003 på grund af depression og opsagt med lønophør fra sit job pr 30/4 2004.

Klageren gør over for nævnet gældende, at han er berettiget til invalideydelse fra selskabet fra den 30/4 2004. Selskabet har over for nævnet fastholdt, at klageren først er berettiget til førtidspension fra pensionskassen fra 1/1 2006.

I skrivelse af 8/5 2007 til nævnet anfører klageren:

"I afslagsskrivelsen fra PKA dateret den 15.03.07 henvises der til, at PKA ikke mener, at min erhvervsevne var afklaret ved lønophør. Der er i samme skrivelse oplyst, at psykiater W.H. hen i forløbet har vurderet, at der i behandlingen viste sig en bedring og optimisme.
Psykiater W.H. henviser hermed til, at jeg efter et stykke tid i behandling ikke længere blev vurderet som selvmordstruet. Der er i denne vurdering ikke taget stilling til en evt. erhvervsvurdering.
I august 2006 svarer min psykiater på spørgsmål om andre behandlingsmuligheder for bedring. Han svarer, at det er der ikke. I PKA's skrivelse står der 'at han ikke længere kunne pege på relevante behandlingsmuligheder, der kunne forbedre din erhvervsevne'. Dette er ikke korrekt. Psykiateren har aldrig peget på behandlingsforslag der var rettet mod en bedring af min erhvervsevne.

Min tilstand har været svingende i forhold til selvmordstruende forhold. Hvor i mod nedsættelsen i min erhvervsevne har været konstant fra det tidspunkt, hvor jeg ophørte i arbejde.

Jeg mener på den baggrund at være berettiget til pension fra PKA fra lønophør den 30.04.04."

Selskabet har over for nævnet i skrivelse af 1/6 2007 anført:

"Klager har klaget over pensionskassens tidspunkt for tilkendelse af førtidspension, idet han mener, at han er berettiget til pension fra lønophør den 30. april 2004.

Da klager blev tilkendt førtidspension på baggrund af en revurdering af afslag givet 19. maj 2005, er det de dagældende pensionsvilkår, der skal lægges til grund for afgørelsen af tilkendelsestidspunktet.

Betingelserne for at søge førtidspension (invalidepension efter de dagældende regler) følger af pensionsvilkår § 14.

§ 14, stk. 1 har følgende ordlyd (Bilag …):

'*Medlemmer, som ikke er alderspensionerede, og som ikke er ansat i fleksjob, har ret til invalidepension efter ansøgning, hvis*

1) erhvervsevnen på grund af sygdom eller ulykke skønnes nedsat med mindst 2/3 af den fulde erhvervsevne,
2) nedsættelsen af erhvervsevnen er af en vis varighed,
3) bidragsbetaling er ophørt, og
4) medlemmet ikke er fyldt 65 år.

Stk. 5. Retten til invalidepension indtræder den 1. i måneden efter, at betingelserne i stk. 1 er opfyldt, og pensionen udbetales månedsvis forud. Invalidepension udbetales sidste gang for den måned, hvor retten til pension ophører.'

Pensionskassen foretager en selvstændig vurdering af, om erhvervsevnen skønnes nedsat med mindst 2/3 af den fulde erhvervsevne, og om nedsættelsen er af en vis varighed.

Det invalidepensionsbegreb pensionskassen anvender, er det samme som beskrevet i den tidligere lov om social pension fra før 1. januar 2003, og invaliditetsansøgninger afgøres derfor efter retningslinjer fastlagt af Den Sociale Ankestyrelse. Det betyder, at der skal være klar lægelig dokumentation for, at funktionsevnen er nedsat. Pensionskassens lægekonsu-

lenter foretager denne vurdering samt vurderingen af, om helbredstilstanden er varig, d.v.s. at behandlingsmulighederne eller mulighederne for spontan bedring er udtømte. Herefter foretager administrationen den videre vurdering af, om der kan peges på rimelige revalideringsmuligheder, og i sidste ende i hvilket omfang erhvervsevnen samlet skønnes nedsat.

Erhvervsevnen vurderes i forhold til ethvert erhverv og ikke kun i forhold til klagerens fag. Der må således ikke være mulighed for, at medlemmet gennem revalidering eller anden form for omplacering på arbejdsmarkedet kan blive i stand til at klare beskæftigelse inden for andre fag eller andre områder inden for eget fag.

For at belyse nedsættelsen af erhvervsevnen samt at denne er af en vis varighed, skal der foreligge dokumentation for, at sygdommen har et vist omfang og en vis varighed.

Af speciallægeerklæringen fra M.B. (bilag …) fremgår, at klager har et betydeligt erhvervsevnetab inden for kommunikationstunge job, men at den generelle erhvervsevne kun er nedsat i beskedent omfang. Det er derfor ganske klart, at klagers hørelidelse ikke i sig selv kan berettige til pension. Formålet med de særlige regler for invaliditetsydelse til hørehæmmede er at kompensere for de betydelige gener, nedsat hørelse kan medføre. Opmærksomheden skal således henledes på, at klages betydelige hørehandicap ikke i sig selv hindrer, at klager vil kunne fungere på arbejdsmarkedet. Ved afgørelsen, hvor klager blev bevilget førtidspension, lagde PKA derfor afgørende vægt på forløbet af behandlingen for klagers psykiske lidelse.

I statusattest fra speciallæge i psykiatri W.H., dateret 11. januar 2005, er det beskrevet, at klager er trist, forstemt, uglad, ængstelig og bekymret, men der beskrives ikke længere en egentlig depression. Klager blev derfor raskmeldt til fleksjob. Af statusattest fra samme, dateret 14. august 2006, fremgik det, at klager var kommet regelmæssigt hos ham siden d. 26.05.04. I begyndelsen var der forhåbning om, at han kunne få det så meget bedre, at han kunne udfylde et fleksjob. I løbet af behandlingsforløbet opleves der perioder med bedring og optimisme men også perioder med forværring. Klager har således været i et ret intensivt behandlingsforløb i ca. 2 år efter lønophør, hvor der først i august 2006 udtales, at der ikke længere kan peges på andre behandlingsmuligheder. Allerede af den grund fastholder PKA, at behandlings- og revalideringsmulighederne ikke var udtømte ved lønophør 30. april 2004. W.H. udtaler desuden, at forværringen var kommet indenfor det sidste halve år (i.e. set fra august 2006), hvilket var baggrunden for, at PKA bevilgede klager førtidspension fra 1. januar 2006.

Klager anfører, at han den 1.1.2003 blev tilkendt offentlig pension med invaliditetsydelse, som den 1.10.2006 blev konverteret til førtidspension. Hertil skal PKA påpege, at det er forkert og misvisende at bruge betegnelsen 'pension' om den invalideydelse, som personer med alvorlige hørehandicap kan få.

Socialministeriet skriver i deres vejledning om social pension (Vejledning nr. 66 af 10. marts 1998) pkt. 102:

'*Der kan tilkendes invaliditetsydelser til personer, derpå grund af alvorlig høreskade har svære kontaktvanskeligheder, se lovens § 18, stk. 1, 2. pkt. Ydelsen tilkendes, selv om der er tale om en lidelse, der ikke giver ret til førtidspension, og uanset om den pågældende har en erhvervsindtægt. Betingelserne for at tilkende invaliditetsydelse efter § 18, stk. 1, 2. pkt. er således væsentlig forskellige fra betingelserne for at tilkende invaliditetsydelse efter § 18, stk. 1, 1. pkt.*

Ydelsen tilkendes fordi et kommunikationshandicap har så indgribende en betydning i dagligdagen, at det normalt medførerforskellige, vanskeligt definerbare merudgifter.'

Tilkendelsen af invalideydelsen kan derfor ikke bruges som udtryk for en generel nedsættelse af erhvervsevnen. Det skal tilføjes, at klager først i oktober 2006 fik tilkendt offentlig førtidspension.

Sluttelig skal det bemærkes i relation til, at klager er blevet tilkendt invalidepension fra lønophør fra Sampension, at PKA og Sampension ikke følger samme tilkendelsespraksis. Der er således ikke tale om forskellige skøn vedrørende de helbredsmæssige forhold men alene et spørgsmål om praksis for tidspunktet for tilkendelse."

I skrivelse af 26/6 2007 til nævnet har selskabet yderligere bemærket:

"Klager anfører endvidere, at han i april 2006 fik konstateret skrumpelever som følge af hepatitis C, og at hans høretab og depressioner har gjort, at han har været syg i mange år med varig nedsættelse af erhvervsevnen, også medens han endnu var i beskæftigelse.

Klager har modtaget psykiatrisk behandling hos speciallæge i psykiatri W.H. siden maj 2004. Da behandlingen indledtes, var der stadigvæk forhåbning om, at klager kunne finde et nyt fleksjob, jf. udtalelse fra W.H. af 14. august 2006 (det tidligere fremsendte bilag …). Af akterne fra O. Kommunes sag om fleksjob (det tidligere fremsendte bilag …) fremgår det desuden, at klager blev raskmeldt til fleksjob med udgangen af januar 2005. Det har således i løbet af klagers behandlingsforløb hos W.H. været forsøgt at få klager tilbage på arbejdsmarkedet under hensyntagen bla. til hans høretab.

I april 2006 fik klager konstateret hepatitis C, men det er ikke i de for PKA bekendte lægelige akter dokumenteret, at klager har lidt af skrumpelever i 'rigtig mange år'. Leverlidelsen er således først konstateret og behandling iværksat i løbet af 2006. I statusattesten fra W.H. af 14. august 2006 (jf. det tidligere fremsendte bilag …) konkluderes det, at klager har en vedvarende depression på basis af en forstyrret personlighedsstruktur, hvortil kommer den i april 2006 konstaterede leverlidelse. På denne baggrund må PKA fastholde, at behandlings- og revalideringsmulighederne udfra en samlet vurdering ikke var udtømte før tidligst i begyndelsen af 2006."

Af statusattest af 11/1 2005 fra speciallæge i psykiatri W.H. fremgår:

"Aktuelle statusattest er en opfølgning af tidl. statusattest af d. 9.8.04 og 2.11.04.

Det anbefales på nuværende tidspunkt at henvise ovennævnte til flexjobafsnittet m.h.p. at finde et fleksjob, der tager hensyn til hans psykiske helbredstilstand.

Han er stadigvæk ret trist, forstemt og uglad og bekymret og ængstelig for sin fremtid arbejdsmæssigt. Bekymringen er meget fremtrædende og væsentlig i hans sindstilstand. Men det kønnes, at han aktuelt trods alt har det så godt, at det er relevant at forsøge at skaffe et passende flexjob, om end han er bekymret og angst for det. Men han og jeg er enige om, at det på nuværende tidspunkt må og skal forsøges. Han får det ikke bedre af at udsætte tidspunktet, og han har det trods alt så godt, at det er denne løsning, der må vælges."

I udtalelse fra speciallæge i psykiatri W.H. af 14/8 2006 hedder det:

"Han har været ansat som socialrådgiver i O. Kommune frem til d. 01.12.03, hvor han opsiges. Han fik tiltagende problemer p.g.a. et middelsvært høretab, men han havde også et andet problem p.gr. ordblindhed Arbejdsgiveren ville ikke etablere så megen personlig assistance til ham så han kunne bestride et flexjob. Da han kom til 1. konsultation i maj 2004, var der endnu en forhåbning om, at han kunne finde et nyt flex-job, Hans familiære situation er i øvrigt god. Han har levet i mange år med nuværende hustru, med hvem han har 2 børn.

Han har tidligere haft periodiske psykiske vanskeligheder. Han var således indlagt som 19 årig p.g.a. en nervøs reaktion. Han har ofte i sit liv haft tilpasningsproblemer, såvel i folkeskolen som på pædagogseminariet og på arbejdspladser.

Da han henvises i maj 2004, er han trist og finder livet meningsløst. Han sover dårligt og vågner tidligt, og har alvorlige suicidale overvejelser. I det lange behandlingsforløb har han dels fået medicin i form af Seroxat, og senere er jeg overgået til Efexor 75 mg og Risperdal 1 mg. I behandlingsperioden gennemdrøfter vi meget hans komplicerede levnedsløb, og tilstanden er i begyndelsen præget af en vis optimisme.

I januar 2005 forsøges en raskmelding, der dog gør ham betydelig anspændt og bekymret, og han har i foråret 2005 en lang dårlig periode, hvor han er initiativløs med tilbøjelighed til at isolere sig. Han er da meget vanskelig at omgås for den bekymrede familie. Han har i perioder et for stort alkoholforbrug i forsøg på at berolige sig selv.

I efteråret 2005 kommer der flere markante episoder, hvor han mister besindelsen overfor en sagsbehandler og overfor en tolder i en lufthavn, og i ordvekslingerne er han meget vedholdende og meget voldsom.

I løbet af 2006 har han fået det dårligere. Han har dels i bemærkelsesværdig grad haft meget vanskeligt ved at bære moderens død, visende sig ved en vægring meget længe mod at lade hende begrave. Hans modstand havde en sygelig karakter.

Senere i foråret har det været nødvendigt at supplerede den psykofarmakologiske behandling med Antabus, som han nu tager hos egen læge.

Yderligere er den samlede situation forværret, efter han har fået diagnosticeret den alvorlige leversygdom Hepatitis C, overfor hvilken der nu forestår en langvarig bivirkningsfyldt behandling.

Han har hele tiden været særdeles motiveret for behandling. Han er mødt punktlig til de 82 samtaler, der hver varer 45 minutter.

Han har det skidt aktuelt. Han er nedbøjet, trist, forstemt, ret stillestående, modløs og opgivende med tilbøjelighed til at isolere sig socialt. Der er ingen anden psykiatrisk behandling end den givne, der vil bedre hans situation, og der er ingen mulighed for revalidering, der kan forbedre erhvervsevnen, der skønnes meget betydeligt nedsat,"

I forsikringsbetingelserne hedder det bl.a.:

"***§ 11.***

...

Medlemmer, som er midlertidigt erhvervsudygtige, er efter ansøgning berettiget til at få dækket bidragsbetaling af pensionskassen, hvis

1) erhvervsevnen på grund af sygdom eller ulykke skønnes nedsat med mindst 2/3 af den fulde erhvervsevne eller i en sådan grad, at medlemmet ikke skønnes at kunne bestride sit hidtidige erhverv,
2) medlemmet har været erhvervsudygtig i mindst 3 måneder,
…

§ 14.

Medlemmer, som ikke er alderspensionerede, og som ikke er ansat i fleksjob, har ret til invalidepension efter ansøgning, hvis

1) erhvervsevnen på grund af sygdom eller ulykke skønnes nedsat med mindst 2/3 af den fulde erhvervsevne,
2) nedsættelsen af erhvervsevnen er af en vis varighed
…"

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af sagen, herunder navnlig speciallægeerklæringen af 14/8 2006, finder nævnet, at det ikke er godtgjort, at klagerens generelle erhvervsevne var nedsat med 2/3 forud for den 1/1 2006. Nævnet kan derfor ikke pålægge selskabet at udbetale helbredsbetingede ydelser for tiden før 1/1 2006, hvorfor

b e s t e m m e s :

_____

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen
formand